

FOGLALAT: Magyarország (nemesítések; ő föls. elhagyja Milanót; budapesti napló: öngyilkosok és szerencsétlenségek Pesten; ritka tolvajesiny, orvostanári koszorut nyert hazánkiai Bécsben, „Zofia“ gőzös próbahajózása Száva folyamán, magyar játékszini előadások, 's a t.; nagy-szombati vásár; különféle: kassai társalkodási egyesület állapotja, Gyöngyösön kórház létesült, szabadkai egyházi ünnepély, fumi földren-gés; 's a t.) Amerika. Portugália. Spanyolország (az alkotmányos sereg megindul Estella ellen, utóbb ismét hátrálni kezd; lapvélemény az ügyek jelen állapotjáról; Balmaceda győzelme; 's a t.) Anglia (Canada nyugalma helyre állítva; zajgások a francia ostromzári rendszer ellen; léghajózás Londonban; carlistei némbergyűlés; 's a t.) Franciaország (a bajaderek Londonba utazandak; a megyegyűlések napon-kint önállóbbak; Guisquet ellen fontos vád támad; magasztalása a milanoi közbozsánatk; 's a t.) Németország. Schweiz. Török-Olasz-Görög- 's Oroszország. Hollandia. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavízjárás.

Magyarország.

Ő es. 's ap. kir. főlsége Hellner Antal Schwarzenberg hg dzsi-dás ezredi alezredest, 's Szlemenics Pál pozsonyi kir. akad. honi jogtanítót magyar nemességre emelni méltóztatott. (H-k.)

Ő főlsége koronáztatása ünnepélyesítésre Bergamo tartomány 1,819,842, Brescia, 1,856,134; Como 2,050,635; Cremona 1,210,935, Lodi 455,324, Mantua 138,799, Pavia 219,285, Sodrio 219,454 ausztriai lírát adott, mely nevezetes mennyiségnek nagyobb részét mind-azáltal jótékony 's közhasznu célok előmozdítására fordítá az ille-tő ünnepély-rendező biztosság. Sept. 15ikén elhagyá ő föls. Milanót.

Arad megye f. hó 17ikén tartott tisztújításakor Iső alispán Kovács Ágoston lett, 2ik pedig Török Gábor volt országgyűlési követ. A' töb-bit jövő számunkban. —

Budapesti napló. Talán saját betegsége ezen idei évszaknak az öngyilkosságra készítés. Galignani Messengere Parisban, mely összesítő kivonatja valamennyi angol 's jelesebb francia hírlapnak, egyidő óta majd minden számában közöl 's gyakran egyszerre több öngyilkosági esetet. A' módok közt legfölkapottabbnak látszik a' vízbe ugrás hidról. Ezért kellett minap a' Themzen örököt állítani a' hidra. Nem hoznánk föl másod-szor is a' dolgot, ha nálunk Pesten a' minap hasonló vízbe-ugrás nem történtik és legközelebb 22dikén alkonyatfelé, de azért még elég világosan, egy másik ugyan csak a' hidról. Az utóbbit, ki egy középkorú jól öltözött férfinak látszott, mintegy 50 ölnyre haladt bukdácsolása után a' gőzhajó körül, mégis kifogták, — de életéhez esékely remény látszott. — Az árvíz, ámbár jó ideje már hogy túl értünk rajta, még is legalább következtésben nem szűnik martalékit szedni. F. h. 21kén a' kecskeméti utcában Csekonics-házban a' megrongált pinczefal javítására egy kőműves hivatván, ez miután a' bolthajtást megvizsgálta, azt igen várható beomlása miatt amnyira veszélyesnek találta, hogy nem bátorkodván személyesen a' dolog-hoz fogni, maga helyett három inas gyermeket küldene le a' kívánt támasz-falat fölrakni. A' szegény gyermekek csakugyan alig kezdték a' munká-hoz, midőn a' boltív iszonyu zuhanással rájuk szakadt, 's közülök kettőt mindjárt agyon ütött, egyet pedig lábszárában tetemesen összezúzott; a' kőműves fogva van a' városháznál. — Folyó hó 21dikén ritka ü-gyességet tanúsító gizesinyt követelt el egy jól öltözött esinos külsejű férfi; bement ugyanis egy rőfös kereskedőhöz, 's egy uraság szá-mára különféle kelméket kért mutatványul, azon ürügy alatt, hogy ura abból több darabot választani fog, 's a' fölöslegest a' megtartandókért já-ró pénzzel együtt visszaküldendi, mi végre tehát kíváná, hogy a' se-géd vele menjen a' boltból. A' kereskedő, első komornoknak tekintvén a' esinos urat, legtávolabbról sem képzele csalást, 's mintegy 160 pengő forintnyi értékű kelmékkel elküldé boltsegédét a' esinos ural. Ez csak-ugyan a' boltban megnevezett uraság lakására vezeté a' boltsegédet, egé-szen az előszoba ajtajáig, hol elvevé tőle a' kelméket 's a' szobába távo-zók; néhány pillanat múlva azonban már visszatért kalap 's kelmék nélkül és e' szókkal: „Az uraságnak látogatása van, tessék mintegy óra mul-va eljöni a' pénzért 's fölösleg kelmékért,“ elutasítá a' boltsegédet, ki természetesen minden gyanakodhatás nélkül eltávozott. Midőn később elment a' pénzért, az egész háznál senki sem tudá semmit a' kelmékről 's nem is ösmere a' részletesen leírt urat, ki ugyanazon nap, mint utóbb kisélt, egy pipakereskedőt is megakart csalni, hasonló módon; de ez nem akart árújától pénz nélkül megvalni. A' gazfi hihetőleg jártas leheté a' háznál 's ismeré a' divatozó szokást, mely szerint azon órában, midőn a' ese-léség ebédel, az előterem rendesen türes szokott lenni, 's ezt hasznára fordítá; vállolata rendkívül vakmerő vala, de ügyessége is rendkívüli le-het, mert mindeddig leggondosabb fürkészet daczára is elkerülé a' ható-ság büntető hatalmát. — A' legközelebb mult iskola-év alatt a' bécsi es. kir. orvos-sebészi József-akademián következő hazánkiai nyertek orvosta-nári koszorut: Artner Lajos, Bagoly Boldizsár, Kláar Aloiz, Lovren-clích János és Scheffer Vilmos. — „Zofia“ új gőzösünk, mint már rö-viden érintők, f. hó 4kén reggeli 5 órakor megindulván Pestről. Száva 's Dráva folyamok próbahajózást teendő, 6kán regg. 9 órakor Zimony-ba érkezék, Rau kapitány vezérlete alatt, ki e' végre már tájismerési uta-zást tett Dráva és Száva folyamok partvidékén. Délutáni 2 órakor elhagyá Zimonyt „Zofia“ 's harmadnapra, azaz f. hó 10kén délutáni 1 1/2 órakor Sziszekre érkezék, miután erőművei összesen 57 óraig valának mozgás-ban. Sziszeken rendkívüli örömmel fogadák a' gőzöst; üdvölvések dörgé-nek a' partról, és száz meg száz eljen hangzék Szécsenyi István grófnak, kinek buzgó munkálati annyira segíték fénypontra emelkedni a' gőzhajó-zást hazánkban. Másnap egész Jassenovaczig kíséré kocsin 's lóháton az örvendő nép a' visszasiető gőzöst. Egyébiránt ez első próbahajózás a' Szávan igen kedvezőleg sikerült, 's némelly, szót alig érdemlő, akadá-lyok elhárítása után, e' folyamán is könnyen létesülhetne szakadatlan gőz-hajózási összeköttetés, melyből minden esetre tetemes haszon fogna három-lani kereskedésünkre 's az általában iparkifejlésre. — Sina b. 's Clark hidépítés már elhagyák Pestet 's Bécsbe utazának. Utközben megvizsgá-lák Pozsonyban a' Dunát, szükséges előisméret-szerzés végett az ott épi-

tendő állandó hidra nézve. — Néhány nap óta csoportosan történnek fővárosunkban szerencsétlenségek: f. hó 20kán ugyanis a' földunasonon egy piaczról tölt kosárral haza siető szakácsnét a' Wurm-udvar melletti ház 2dik emeletéből rámostól lezuhant téliablak majd agyon sujtott. A' sze-rencsétlen fején kapott sebet, mely miatt, mint mondják, élete is veszély-ben forog. — Majd ugyanazon időben egy 60 évü többnyire ittas hus-vágó a' ferenczvárosi sírkertben fölakasztá magát, miután pedig a' kötél, halállal küzdése közt elszakadt, késsel torkát metszé 's meghalt. — Ugyan néhány nap előtt azon emberek közül, kik a' vízveszély óta a' lóiskola épületében tartózkodnak, egy némbér egy városi hajdut, rövid czivako-dás után, fazékkal úgy föbe sujta, hogy a' szerencsétlen férfi azonnal holtan rogyott lábaihoz. — Bäuerle Adolfot, a' bécsi német játékszini lap kiadó szerkesztőjét, Pest város tanácsa az árvíz által károsultak fölsegé-lésire tett fáradozást méltánylásul, tiszteleti polgárai sorába iktatá. — Oct. Isején a' rostélyutczái 574 sz. a' házban nyilvános oktatás fog meg-kezdetni a' magyar nyelvben; a' tanítványok három külön osztályban nye-rendnek tanítást. — Nemzeti színpadunkon f. hó 22kén „Zampa“ nagy dalmüvet adák; 23kán „Nőragadás az alorczás bálból“ énekes bohózatot; 24kén bérletszünettel először „Ariadne, a' könnyelmű nő“, eredeti szomor-rujáték 4 szakaszban, írta Kuthy Lajos. A' darab becséről jövő Társal-kodónk bővebben fog emlékezni. A' szép számu közönség nem igen ked-vezőleg fogadá a' fiatal szerző ez első drámai művét. Az előadás kielégítő volt; az est koszoruja minden esetre a' méltán kedvelt Lendvaynét (Ari-adne) illeté, ki nehéz 's fárasztó szerepét elejétől végig jeles iparral adá; játékaért a' darab végén néhány műbarát ezüst koszorúval tisztelé meg, melyet díszes párnán bocsátának le a' kötélpadlásról. Lendvay (Lorenzo), Megyeri (Pedrillo), Fánesi (Bellmonte) szinte jelesül működének körülte, 's a' többi játszó személyzet is díszes érdemel, szorgalmas játékkal emelni törekedvén az egészet. Általányosan megkell vallani, hogy színé-szink mindenkor díszes szorgalommal szokták adni először az új ere-deti darabokat; 's ha a' másik előadás nem olly sikerült, azt jobbadán azon körülménynek kell tulajdonítani, hogy eredeti műveink közül igen kevés állotta meg ki az előadási tűzpróbát, minek következtében színé-szink aztán elvesztik kedvüket 's hanyagul játszanak. Bebizonyult ez legújabbban Munkácsy Tündér Ilonája játszásakor, melyet először igen igen jól adának, másodsor-pedig, miután t. i. láták, hogy a' darab egy-általában nem tetszik, már rosszabbul, harmadsor még hanyagabbul, 's negyedszer, midőn a' népes vásár daczára is üres vala a' színház, épen minden kedv nélkül. E' szerint tehát nem igen okozhatni színészinket má-sodszori előadások gyakori roszul sikerülteért; 25kén „Atya és vőlegény egy személyben vagy a' konstantinápolyi ut,“ vigj. 3 felv. írta Picard, ford. Eder György jött színpadra. Jövő héten ismét ujságot látandunk szín-padunkon Bartháné jutalmul, és ez: „Peleskei notarius“ eredeti parodia 3 szakaszban 4 fölvonással, írta Gaal; muzsikáját szerzek Ebeczky Emil és Thern Károly. — Schodelné megérkezett. —

S o m o g y m e g y e i adózok esikainak jutalmaztatása, lóvásár 's verseny ez idén a' hetesi gyepen. Miként felelt meg a' társaság jelen évben földá-sának, 's mely mértékben elégité ki alapszabályzata a' köznép anyagi ér-dekét, és minő következtéssel, — eléggé tanúsítá a' megye minden részci-ből, a' hetesi gyepre vezetett, 's 300at meghaladt adózó esikainak száma. Mellyek közül noha mindayján, esékely kivétellel, jutalmat érdemlettek vol-na, a' részvény-mennyiséghez képest mint kitünőbbek, zsenge intézetünk pénztárából csak 13 nyerheté el a' serkentő díjakat. — Számos vidéki, 's dologhoz értő érdemes vendégünk az ügykezetet sikerét méltányló figyelemmel szem-lélvén, vállalatunknak tovább is szerencsét kívánt. — Az eladásra szánt lovak közül árverésen gyéren, kéz alatt azonban több elkelt. — Nézők szép számmal, 's az idő kedvező volt. A' verseny sept. 10. 11. 's 12kén dél-után ekép ment véghez; kezdete 2 órakor 's félóránként új-új futás:

Első napon.

- I. Különfogadás 100 arany, 1 1/2 ang. mf. „Fuss v. fizess.“
1ső Festetics Miklós gr. 5 e. p. k. Rebecca, ap. Murphi, an. Mari 133 ft
Zöld test, veres uj, fekete sapka.
2dik Csapody Pál 3 e. p. m. Mazeppa kitört.
- II. Első versenye az adózóknak. 2 ang. mf. 60 és 20 p. forintért.
1ső Bíró Sándor aszalói jobbágy 7 e. p. k. Carabella.
2dik Lucea József kaposmérői jobbágy 6 e. sz. k. Tuba.
- III. Társasági díj. 60 ar. 1 1/2 ang. mf. ismételve. Minden somogyi birtokos-nak ugyanott nemzett nem t. v. lováira.
1ső Csapody Pál 4 e. s. k. Marbek maga nevelése 110 ft.
2dik Festetics Miklós gr. 4 e. p. k. Estrella, ap. Doctor Oloroso, an. He-lena 110 ft. Festetics Ágoston 4 e. s. k. Dorinna kitört. Czindery László Electiont, Festetics Ágoston Leliát, Festetics Geyza gr. Miss Susannát, Festetics Miklós gr. Rebeccát visszahuzták, a' futás tartott 3. első 's 25 másodp.
- IV. Második versenye az adózóknak 25 és 15 p. frtért.
1ső Bíró József aszalói jobbágy s. p. 6 e. Betyár.
2dik Kiss Tóth Samu esoknyai jobbágy 9 e. s. paripája nevetlen.
- V. 60 ar. díj ismételt futása végbe ment. 3 első 's 29 másodp. nyertes:
Csapody Pál 4 e. s. k. Marbek 110 ftal.
Festetics Miklós gr. 4 e. p. k. Estrella ellen.
- VI. Különfogadás 25 aranytétel. 2 ang. mf.
1ső Festetics Miklós gr. 5 e. p. k. Rebecca.
2dik Csapody Pál 3 e. p. k. Abulay futottak 4 első 's 55 másodp.

- VII. Különfogadás 30 arany 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf.
 1ső Csapody Pál 3 e. s. m. Figaro 92 ft.
 2dik Festetics Miklós gr. 4 e. p. k. Estrella ellen 3 első 's 30 másodp.
 VIII. Különfogadás 25 ar. „Fuss vagy fizess.“ 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf.
 1ső Festetics Miklós gr. 3 e. p. k. Miss Fanny 90 ft.
 2dik Czindery László 3 e. p. m. Murphi kitört.
 IX. Különfogadás. 25 ar. 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. „Fuss v. fizess.“
 1ső Czindery László 3 e. p. k. Szajkó, ap. Doctor Oloroso, an. Szajkó.
 2dik Festetics Miklós gr. 3 e. p. k. Sarolta 3 első 's 55 másodp.
 X. Különfogadás 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. 10 arany tétel „Fuss v. fizess.“
 1ső Festetics Dénes id. p. k. Vinczi 110 ft.
 2dik Czindery László 4 e. p. k. Bogár 110 ft. (Vége következik.)

Nagyszombaton a' septemberi vásár igen kedvező sikerű volt. A' két nyiretű téli gyapju majd mind elkelt, a' posztóbul pedig épen semmi sem maradt meg, noha egyébiránt aránylag nem igen nagy volt az egész mennyiség, mivel a' pesti János fővételi sokadalom majd minden posztóraktárt kiüríté. —

KÜLÖNFÉLE: Kassán a' társalkodási egyesület jelenleg 253 részvényesből áll, évenkénti 8 pgő forinttal, 's ez aránylag csekély mennyiség daczára is már majd minden kényelemmel el van látva e' hasznos intézet, mellynek egyik főhaszna a' magyarul olvasás terjesztése. Az ottani színházban most német kóbor társaság ad mutatványokat 's igen érzékenyen emlékezteti a' közönséget az eltávozott sokkal tökéletesb magyar színészekre. — Tótfalu vidékén f. hó 16ikén délután jégzápor hullott 's tetemesül megrongálá a' szőlőket. — Gyöngyösön a' köz részvét korházat alapítá, mellynek hiányát már rég érzé a' számos lakossal bíró város. Az alapítóke, adakozások utján már 10 ezer v. forintra gyűlt, melly mennyiséget f. hó 16ikán a' casino sorshuzással összekötött táncvizgálmál által tetemesül gyarapítá, özv. Orezy Józ. bárónő pedig alkalmas házat vala szives ajándékozni e' jótékony intézetnek, melly már minden szükségességgel el van látva. — Szabadka f. hó 5ikén fényes ünnepellyel üllé sz. Rókus tiszteletére épült kápolnája százados évnapiját, emlékeül az azon nap megszűnt pusztító dögvésznek 1788ban, melly 15 hónapig folyvást népteleníté a' várost. Czorda Béla, helybeli lelkész, isteni tisztelet után nemzeti nyelven szivrendítő beszédet tartott a' nagy számmal összesereglett néphez, délben pedig 70 személyt díszesen megvendégle. — Fiumében f. h. 7—8ika közti éjjel ismét három erős földzökkenés vala érezhető. — Esztergomban f. hó 13ikán tevé le az érseki építőmester a' székesegyházi sanctuarium végkövét. Jordanszky Elek tinniai püspök ez alkalomkor mondott beszédében tudtára adá a' népnek, miszerint uralkodó fejedelmünk ő föls. a' székesegyház építése folytatását az érseki szék üressége alatt is megengedni kegyeskedék. —

A m e r i k a.

Az ujjorki lapok Bustamente tábornok beszédét közlik, mellyel a' mexicói congressust jun. 30án bezárá; Franciaországot illető helye legtöbb figyelmet érdemel 's követhetőleg hangzik: „Franciaországgal barátságos viszonyunk félébbszokadt, francia hajóserg tartja ostromzár alatt legfontosabb kikötőinket 's más méltatlanságokat követ el rajtunk. A' francia követtség végválasza teljesítését a' mexicói nemzet méltósága 's becsülete meg nem engedi. Ennek folytában az alkudozások mindinkább bonyolultabbak 's a' nehézségek mindkét részről tetőpontra jutának, noha republicai kormányunk mindent elköveté oly rendszabályok fogaratosítására, mellyek az egyenetlenségeknek mindkét status méltóságához illőleg véget vetnének. Ha szabad statusra nézve a' becsület nem volna legdrágább vagyon, ha háboru két barátságos nemzet közt érdekinkre 's jólétünkre nem volna káros befolyásu, ugy méltán lehetne gyanu, hogy kormányunk e' tulságok egyikéhez kényszerült hajlani, mit ki kell mindig kerülnie. De Önök, Uraim, meg vannak győződve, mennyire hasznos az állandóság és mérséklet elve, melly által republicánk tekintetét nyeré, mit idegen hatalmakhozi barátságos viszonyok főtartásával méltán megérdemel. A' francia hajóserg által elkövetett ellenségeskedések és kikötőink elzáratása republicánkat szigoru visszatörölszra jözozá föl. De, Uraim, a' mexicói nemzet kormányja legjobbnak véle a' francia kabinetet nemes lelkű mérséklete által oly bánásmódra vezérteni, melly mindkét ország érdekivel 's méltóságival jobban összehangzik. Egész bizonyossággal nem mondhatom, mire vezet e' szomorú egyenetlenség; de biztosíthatom Önöket, miszerint az a' mexicói nép becsületét soha meg nem esonkítandja. Háborúviselésre határozottan 's becsületes békére is hajlandók, ugy hiszem, illyes körülmények közt politikánkat senki gyanusnak nem nevezheti.“ — Plymouthi levelek szerint Martinez mexicói követ aug. 20án Washingtonba érkezék 's e' két szomszéd republika közt fenálló egyenetlenségek mentül-elébbi elhárítását reménylik. — Az indián harcosok száma, kik az ugynevezett Okefenoke-mocsároknál gyűltek össze, 5 — 600; a' fehér népesség előtt egyes kirohanások által félelmissé lőnek; Harvey őrnagy szállt ki ellenök csatásikra. — Montevideoi jul. 8iki híri szerint Buenosayrest még folyvást szigoru ostromzár alatt tartá a' francia hajóserg. Oribe elnök, csatát veszítvén Fructuosa Rivera ellen, hivatalát letévé, 's hihetőleg vetélytársa nyerendé el az elnökséget, ha a' fővároshoz közelíthet, mielőtt a' nép félelméből kivergődnék.

P o r t u g á l i a.

Lissaboni sept. 5eig terjedő hírek szerint a' hazafi vagyis a' septemberi párt Portó, Feiro, Areiro, Braga, Guarda 's Algárbiában győztes lőn a' választásoknál. Portó környékén tetemes rablócsapat üzi dulongásit, min igen csudálkozhatni, mert das Antas katonai parancsnok elég haderővel bír fékezhetőkre. L'Aigle francia corvett sept. 3án vitorlázott el a' mexicói révpártokhoz. —

S p a n y o l o r s z á g.

Bayonnei sept. 9diki telegrafi sürgöny szerint, sept. 6ikán az egész alkotmányos hadsereg összegyűlt Arga folyam mellett 's azonnal megindult Estella felé; Espartero ugyanazon nap Oteya 's Alaix közt összeütközött

az ellenség előcsapatjával 's néhány puskalövés után kardcsapás nélkül Cirauquiba juta; e' szerint tehát valósulni látszik azon hír, hogy Espartero végre csakugyan tétleg szándékozik föllépni, 's egyszersmind megmutatni, miszerint érdemes volt arra, hogy a' királyné ministereit elbocsássa. — Cabrera további munkalatról folyvást ellenkező hírek keringnek; legvalóbbszinü mindazáltal azon állítás, hogy Chelva felé visszatérni szándékozik Morellába. Oraa aug. 29kén Teruelt elhagyá, miután elszélyedt csapatit lehetőségig kiegészíté. — A' legutóbbi (mult számunkban említett) miniserváltozás mutatja, milly nagy zavarban volt a' kormányzó királyné, ügyes férfiak hiánya miatt; mert a' tárczak nagyobb része fölött csak ideiglen rendelkezék. Egy bayonnei levelező következőleg nyilatkozik a' legközelebbi eseményekről: „Ministerek 's tábornokok nem igen vádolhatják egymást, ők nem maradtak egymásnak adósak, 's csak a' közönség siratja hanyagságukat. 'S ki ezt nyilván kimondani meri, azt zendülőnek nevezik, és agyon lövetik, vagy legjobb esetben örökre száműzik hazájából, ha jó előre valamely mellékösvényen pártfogást nem tudá szerzeni magának az udvarnál. Ezért halad olly borzasztólag fonakul Spanyolország ügye. A' miniservég, mint minden gyáva kormánynál szokás, természetesen összeküvésit terveket koholt főnállhatásra, mint azt annak idejében Mendizabal 's Calatrava gyakorlák. Mind e' koholmányok szándékolt vérontásokról, mik közt első helyen mindenkor a' ministerek drága ciele állott, alaptalanok, az egy santanderi merényt kivevén, hol Labandero ügyész-testvérek 's három volt testőparancsnok, egyetértőleg néhány estremadurái alkotmányos hadi tiszttel Torrelavegában (4 mérföldnyire Santandertül) kiütendő zendületet szerkesztének, melly az egész tartományt a' carlosiak kezeibe fogta volna játszani, ha egy összeesküött még jókor föl nem fedezi az ocsmány tervet.“ — Egyébiránt Frias hget általányosan böcsületes férfinak mondják, ki teljes mértékben bir azon józan mérséklettel, mit illy fontos hivatal mulhatlanul megkíván. Csak fölötté kár, hogy politikai ismeretei nem felelnek meg egészen az ügyek mostani bonyolult állapotjának. Az egész új miniservég nem bir annyi népszerűséggel és szilárdsággal, mennyit főleg a' morellai szerencsétlenség után, a' haza megnyugtatósa követel, 's így igen valószínű, hogy sokáig nem fogja magát főtartarhatni. E' szerint tehát kívánatos lett volna, hogy Ofalia gr. ne mondjon le a' miniservégelnökségről, fölládozván inkább a' haza javáért Mon 's Castro ministereket, kiket Espartero minden áron elmozdítatni kívánt a' polezrul. Az egész változásnál az minden esetre némi vigasztalásul szolgálhat, hogy Frias hget több ideig követ levén Parisban, megnyeré a' francia udvar kegyét, mi a' jelen állapotban csak üdvös következményü lehet.

(Boletín de Navarra.) Balmaseda carlosi csapatvezér sept. 2dikán Quintanar de la Sierra közelében véletlenül megrohanván egy alkotmányos hadesapatot, véres tusa után szélyvel robbantá; miután azon házakat, mellyek falai közt erős állomásokba helyezkedének, fölglyujtá. Az alkotmányosok e' megtámodásnál 200 holtat, 350 foglyot, 's 180 lovat vesztének. Caba ezredes, az alkotmányosok parancsnoka, elesett a' harc-téren, egyik főbb tiszte pedig, nem akarván tul élni a' gyalázatot, főbe lövé magát. A' foglyokat Ordunába szállítá Balmaseda. — Mig Cabrera Valencia vidéket pusztítá, Cabanero Saragossa felé nyomult 's több szomszéd kerületben korlátlanul engedé dulni harcosait. A' hadviselés e' kegyetlen neme annyira elrémíté a' városok lakosait, hogy mindenütt legnagyobb áldozat-hozásra is készek, csak hogy végpusztulástól megmenhessék vagyonnukat. Így csupán Sueca város lakosi három óra alatt 10 ezer piastert 's 20 ezer bor-'s kenyéralafát teremtének elő a' rabló carlosiak számára. Merino ismét Burgos tartományban szándékozik föllütni véres tanyáját. — Espartero sept. 7ikén ismét visszavonult Fabes felé 's pattantyusságát ujra Logronnoba utasítá; e' szerint tehát, mint látszik, Estella megtámodtása ismét továbbra van halasztva. — Elio, Zariategui, 's Willareal tábornokokat, mint hírlík, szabadon bocsátatá a' trónkövetelő 's ismét tétlegi szolgálatba szándékozik léptetni. — O'Donnell tábornok tetemes hadcsapattal Iruból Verába indult. — Frias, miniservégelnök, rövid idő mulva összehíni szándékozik a' cortest. Aldama csak ideiglen viseli a' haditárczát, melly állandóan annak jutand birtokul, kit arra Espartero a' kormányzó királynénak ajánlani fog. Az udvart azon gondolat kezdé aggasztani, hogy Ofalia miniservége elbocsátatása kedvetlen hatást szüend az európai udvaroknál. —

A n g l i a.

London, sept. 11ikén: A' canadai hírek folyvást igen megnyugtatók. A' népkatonaságot mindenütt békés munkáira bocsátá a' kormányzó, mivel a' béke 's csönd mind a' két tartományban helyre állott. Ujabb zendületi merényekről 's kalózmozgalmakról a' határszéléken már mitsem hallhatni; Colborne azonban, óvakodási tekintetből, megerősítettüi rendelé a' nyugati határszéléket. Ez érdemes tiszt jövő hónapban visszatérnd Angliába. A' 43ik angol serezednél darab idő óta szökés kezd dívatozni, nem rég hat katona tutajon akart megszökni; de a' rohanó hullámok szélylyel rombolák a' gyöngé müt 's a' szökevények közül három vízbe fült. A' politikai foglyokat Montrealban kezességre szabadon bocsátá a' kormányzó; Sutherland 's Teller zendülők ellenben hihetőleg ki fognak végeztetni. — Corkban csak 25 ember irá magát alá O'Connell előző társaságába, mivel megúnak a' sok kérelmezést 's hathatósabban kívánnak föllépni. — A' londoni sírkertekben, köztudomás szerint, csak akkor szokás beföldni a' sírgödöröket, midőn már legalább 18 holttest fekszik bennök, 's azután is csak igen keskeny földréteggel. Ez már sokszor veszélyes nyavalyákat támasztott a' fővároshoz, legközelebb pedig két férfit, kik egy 18 lábnyi mélységü nyílt sírba szállottak, azonnal megfojtott a' romlott lég. — Keletindiában megerősítettüi parancsolá a' kormány az angol ezredeket, minek következtében minden gyalog ezred 789 helyett ezentül 813 emberből fog állani. — A' mexicói partvidék elzáratása a' francziák al-

tal napról napra nagyobb figyelmet gerjeszt, részint mivel közvetlenül ár-
talmas az angol kereskedésre nézve, részint pedig, mert igen félhetők,
hogy a francziák afrikai vállolata, párosulva a buenosayresi s chiliti ha-
di munkálatokkal ismét lángra ébresztendik e nemzet hódítás-vágyát, melly
esetben Anglia ismét gátot kényszerülne ellene emelni. Mexicovál köze-
lebb kereskedési viszonyban álló londoni kereskedők kérelmet intézének e
tárgyban Palmerston lordhoz. Politikai pártnézeteket nem foglal magában
e kérelem, mint az aláírásokból világosan kitűnik, noha torylapok inge-
rültséget akarnak belőle származtatni a külminister ellen. Mivel egy an-
gol sem hiheti, hogy egyik ministere az országban a külföld ellenében
a haza s magányos polgárok javánál egyebet akarhatna, tehát minden sza-
badelmű, ki nevére e kérelem alá tevő, azt csak azon nézetből cseleked-
heté, hogy Palmerstont azáltal még inkább megerősítse lépteiben, miket
a franczia kormányval ez ügyre nézve elkövetni üdvösnek talál. A Ti-
mes hosszú cikkben megmutatni törekszik, miszerint a mexicói ostrom-
zár épen úgy ellenkezik a népjoggal, mint a eskerkeszi partvidék elzá-
ratása az oroszok által, s minden angol hajó letartóztatását martalóczo-
dásnak kellene tekinteni, valamint Vixen elfoglalását sem lehetett egyébnek
nevezni. „Azonban, így zárja panaszit a Times, tengerészetünket any-
nyira elhanyaglák miniszterünk, hogy mindenütt engednünk kell, csupán
félelemből, mert a 27 orosz sorhajó könnyen tönkre zuzhatná a hét an-
gol nagyobb szerű hadihajót.“ Ezek csak izgatások, s a nép fölzúditására
szánvák, hogy valahára fölkelvén John Bull kiűzné a whigekeket s a drá-
galátos torykat ültetné helyükbe. Francziaország kénytelen leendő óvakod-
va bánni Mexicovál, ha meggondolja a háboru komoly következményit,
mert a mexicói kormány csak az első álgulövést várja a francziák ré-
sziről, s azonnal kalóz-szabadítékokat küldend az egyesült szabad tar-
tományok kikötőiben, melly rendszabály kiszámíthatlan károkat okozna a
franczia kereskedésnek, mert az amerikaiak vágyva várják ez alkalmat
kalandokra s dollár-szerzésre, főleg, mivel egyszersmind gyűlölségüket
tettleg bizonyítandhatják a francziák ellen, kiket ninesen kedvük oly
közel szomszédságban megszívni. — Strassburgban f. hó elején mulatsí-
gos jelenet történt a színházban; melynek azonban könnyen komoly
következményi lehetének. Német dalszínészek ugyan vasárnap este
„Anna Bolena“ dalművet adák, mit a franczia lakosság s több fiatal
kores német lehetőség akadályozni törekedvén, a függöny felgördülte
után oly kábító füttyölésre fakadtak, hogy szót sem lehet hallani. A stras-
burgi németek e zajra tömegestül fölemelkedének, s „ki a füttyölőkkel!“
hangzék minden oldalról. A francziák azonban mindig nagyobb megerő-
tetéssel füttyölének, míg végre a jámbor németek vastag türelem-fonalát
is elszakasztá, elannyira, hogy páholyokból és földszinti padokból emelt
öklökkel rohanának a füttyölő francziákra, kik folyvást füttyölve csata-
készen várák a nemzetiség buzó védeit. Szerencsére mindazáltal, mielőtt
vérontás történhetett volna, a hatósági őrség kiröpíté az ajtókon a
esőndzavará francziákat, s azontul csak tapsözön zavará a német dalszín-
észek előadását; az angolok nem oly türelmetlenek e tekintetben s nyu-
godtan hallgatják az olasz daljátékok Londonban, noha miatta a királyné
egészen mellőzi a nemzeti színházat. — Sept. 5ikén a londoni Vauxhall-
kertben ismét fölzállott a híres „Nassau“ léghajó, mellyel Green, Spen-
cer és Rush ezuttal még eddig ismeretlen magosságra akarának emelkedni,
s e végre 60 ezer köblábnyi légszesszel tölték meg a hajót. Az emelke-
dés gyönyörű vala s a koronázási léghajó társaságában történt. Nemi
magosban az egyiket keletre a másikat pedig nyugatra ragadá a légár,
mi nyilván tanúsítá azon körülményt, hogy tökéletes szélesöndben is kü-
lönböző légfolyamok izgatják némi magosban a levegőt. „Nassau“ 19 ezer
lábnyi magosra röpült, s midőn az első föllegregeten, 11 ezer lábnyi ma-
gosan keresztül hatott, hóföregtegebe juta, melly az egész hajót ellepé
hóval. Nem sokára meleg légfolyamba jutván a hajó, a hó elolvadt s
az utasok bőrig átáztak, mintha megfürödtek volna. Némelykor egy óra
alatt 30 mérföldet haladott a léghajó. Különös megjegyzésre méltó, hogy
a legnagyobb magosságban is könnyen lélekzének a léghajósok, holott
eddig tapasztalás szerint a magossággal a lélekzés mindig nehezülni
szokott. —

London, sept. 12kén: Windsorban a belgák királya s királynéja
jelenléte élénk multságokra szolgál alkalmul. A királyné majd naponkint
kilovagol velük, mindig Melbourne s gyakran Eszterházy hg kíséretében.
— Brougham l. szavát adá, hogy parlamentben s kivüle tehetsége sze-
rint ellenzeni fogja a gabnatörvényt. — Carlisleben nem rég ismét nagy nemb-
bergülés vala, mellyben kérelmet szavazának királynejokhoz a szépek
az új szegényi törvény eltörlesztéseért. Moore Katalin többi közt ezeket
mondá az elnökséken: „Midőn isten a férfit teremté, segédnőt ada
oldala mellé, hogy házasságban eljenek egymással; a szentírásban pedig
írva van, hogy mit az isten összekötött, azt ember el ne válassza. E'
rendelettel egészen ellenkezőleg oly törvényt alkotának uralkodóink, melly
a férjet nejtől s gyermekeket szüleitől elválasztja. Ily törvény csupán
Fárao idejében létezett, mert csak ő volt azon kegyetlen zsarnok, ki a
gyermekeket elszakasztá anyáiktól s megöleté.“ A kérelmet egyhangu
megjegyzéssel irak alá a nemberek. — Egy fiatal angol különöz követ-
kező nehéz fogadással gyöttri magát; valamely mesterséget kell tanulnia,
mellyel hetenkint 15 shillinget szerezhet; egy hangszeren játszani tanul-
nia; egy hangszert egészen új elv szerint föltalálnia s gyűjtőfűcskák el-
adásából s muzsikából 100 font sterlingnyi tőkét szereznie. Mielőtt ezt
teljesíthetné, nem fog ágyban aludni, haját nem vágatja el, borotválkoz-
ni nem fog, nem burnótot színi, nem dohányozni, s nem inni semmi féle
szeszest italt. Ezenkívül minden vasárnap tartozik az isteni tiszteleten jelen
lenni, az egyházi beszédből kivonatot írni, minden napi történetet följe-
gyezni s minden fillér költséget pontosan naplójába írni a bevétellel együtt.
Jövedelmének csak önkénytes ajándékokból szabad származni, szólnia va-

lakihez tilos, valamint koldulnia sem szabad, sőt megállnia sem az ajtó-
előtt, midőn muzsikál, hanem folyvást mozgásban kell lennie. Ez életmó-
dot már két év óta folytatja s egy év alatt kitanulá az asztalos mestersé-
get, melly időközben keresménye egy részét szegényeknek ajándékozá,
mivel nem származott oly bevételből, minőre a gyűjtendő 100 font sterling
szorítva van. Eddig még csak 22 fontot keresett illy módon. —

Francziaország.

Paris, sept. 13kén: Az alsó-rajnai eskütszék f. hó 5kén a lipshei-
mi hatósági elnököt polgári jogaitól megfosztá, mivel az utolsó választás-
nál nevével beirt választó jegyeket csempezett a választási edénybe. — A'
jour. des Débats azon hírt kezdé terjeszteni, miszerint Napoleon Lajos hg
folyamodást intéze a muszka czarhoz, sergeinél szolgálhatás végett, mi
egészen alaptalan s hihetőleg csak arra volt számítva, hogy a császár
unokaöccsét gyűlöletessé tegyék a nép előtt. A Quotidienne szerint az
európai hatalmak leginkább azon okból pártolják Francziaország követel-
lésit Schweiz ellen, mivel Lajos hg európai összcsekküvés fejének képzelik. —
A bajaderek néhány nap mulva Londonba utazandnak. Yates, az Adelphi
színház igazgatója, 14 hónapra 60 ezer pengő forintért kibérelé őket. Szer-
ződés szerint nem csak Londonban, hanem a hármias birodalom minden
nagyobb városiban kötelesek táncolni. Ezenkívül még kötelezé magát
Yates, hogy a szerződés-idő eltölte után tulajdon költségű hazai pagód-
jokba fogja őket szállítatni. „E föltét, így okoskodik a Commerce, meg-
nyugtat bennünket a bajaderek sorsa iránt, kiknek tánczát már érdekte-
lennek mondják a parisiak. Napjainkban, midőn a hírnév oly mulékony,
nem lehetünk elég óvatosak a lelkesület állhatatlansága ellen.“ — Franczia-
országban jelenleg 1666 hid találtatik, s ezek közt 85 vasból készült.
— Bugeaud tábornok parancsot kapott az udvartól, mind azon vad visz-
szavonására, mikkel Molé gróftól illetté, gazsányaiában megegyeztetnek
nyilatkozatván őt. — A tartományi fötanácsok (megye-gyűlések) nagy
aggsági tárgyalnak a kormányval, mivel mind inkább növekedő
függetlenségben kezdenek mutatkozni, s nem csak egyes megyei, hanem
országos érdekű tárgyak vitatásába is becsatkoznak, mintegy apró kam-
rákat képezve, mellyek az ország minden pontján folytonos tanácskozás-
sokat tartanak. A megyeispánok befolyása a RRre igen csekély, s
kétséges tárgyaknál többnyire akarajok ellen is engedni kénytelenek a
szabadelmű jozan többségnek. Az alsó loirei megyetanács legközelebb a
megyeispán letevésére szavazott. Ha valamely politikai fordulat rögtön be-
következni találna, e megyei tanácsok bizonyára azonnal allandóknak
fognak magukat nyilatkozatni, s az egész kormányzást hathatós kézzel
vezélni. E tekintetből helyes egy parisi diplomata e megjegyzése: „A'
követkamra fakat nemze, kik anyjokat rövid idő mulva fölemesztendik.“
— A' ministeri lapok egyike azon örvendetes hírrel lépé meg olvasóit,
hogy a parisi gr. születése ünneplésül a király 40 vendeei politikai eliteltnek
megkegyelmezett. — Lacordaire apát e pillanatban Rómában szent Domokos
zárdarend visszahelyezését törekszik kieszközölni Francziaországba, mi
már rég óta egyike kedvence eszméinek. Minden tekintetben megelőző kész-
séget tapasztalván eddig, az említett zárdarend hihetőleg azonnal fölland
Francziaországban, mihelyt a buzó apát elég ajtatos férfiakra fog talál-
ni, kik képesek szent szándékában osztakozni s egy évig Rómában ujoncz-
kodni. — Sept. 10kén éjjel több politikai elfogatás történt, nem rég pe-
dig Gay Zofia assz. házát motozá meg Versaillesben, s ha egy órával
hamarabb érkezik hely színére a rendőrség, Cleemann Augusztot mulhatlanul
hatalmába keríthet vala. — A' kormány határozottan helyesli a buenos-
ayresi franczia consul azon lépteit, mik a jelen ostromzári állapotot ma-
guk után vonák. — Mendizabal jelenleg Parisban tartózkodik s gyakran
látogatásokat tesz d. Francisco de Paula infansnál. — Az új algéri püs-
pököt rendkívüli pompával szándékozik fényes méltóságába iktatni a kor-
mány; a kir. család pedig gazdagon készül földszíni az új afrikai székes
egyházat. — Hogy a gyalázat ritkán szokott magányosan megjeleni,
valósult most, mert Brossard oesmány pöre óta egyik nyilvános piszok
másikat éri. Legnevezeteseb eset az illyesek közt Gisquet volt rendőrsz-
páné, ki egykor már annyi beszédre szolgált alkalmul puskák elsikkasztása
miatt, s most egyik volt alutvalója nevével oly viszonyban él, hogy a
megsértett férj nyilvánosan elégtételt követel, s az elnyomott pnskaport
is föléleszténi szándékozik, mert oklevelekkel bír, mikből kiviláglik, hogy
Gisquet a puskaszállításnál 400 ezer frankban esalá meg a kormányt. —
Chazal irónót néhány nap előtt férje föbe lövé, mivel legújabb regényében
„Peregrinations d' une paria“ sértettnek vélé magát. A' seb nem veszé-
lyes. A' hölgy, mint mondják, igen szép s akarajja ellen lön férjének neje.
— Bugeaud tábornokot Parisba mondják utazandónak. Segéde már meg-
érkezék s hivatalos jelentést nyujta be az udvarnál afrikai munkálatiról,
mellyeket természetesen legföndöklőbb színekben törekszik ragyogtatni. Az
egész védíratot igen rosz kedvvel fogadá a kormány s kinyomatását szo-
rosan tilalmazá, mit a segéd azon megjegyzéssel viszonzá, hogy vannak
ferfiak, kik ellen kiméletlenséggel viseltetni esztelenség. — A' Journal
l' Armée szerint Devaux, a 16. könnyű ezred parancsnoka, nem mon-
da le szolgálataról. — A' st. denisi választók küldöttséget utasítanak Gis-
quethez, hogy magától hallhassák: vétkes é vagy nem, s valók é a ró-
la szerte szárnyaló hírek? Gisquet nem bocsátá maga elibe a küldöttséget,
minek következtében választói minden ellene keringő vádat alaposnak szán-
dekoznak tekinteni s őt követi helyéről lemondásra fölszólítani. — Ferdi-
nand ausztriai császár közböcsanat-hirdetése Milanoban, minden pártnál
rendkívül kedvező hatást szült. A' legheveseb ellenzési lapok is magasztal-
ással nyilatkoznak e czelszerű rendszabályról, egyhangulag állítván,
hogy csupán illy szelid s méltányos bánásmóddal lehetend minden idegen
befolyást megszüntetni a lombard-velencei királyságban. —

Paris, sept. 14kén: A' lyoni őrséget megerősíté a kormány, mi
oda látszik mutatni, hogy Schweiz ellen komolyabb rendszabályokhoz ké-

szül nyulni. — Glsquet az ellene fölhozott vádakból törvényszék előtt kíván kitésztni. — Thomassint, Laity röpirata nyomját, a kir. törvényszék ezer frank bírságra 's a pörköltég-megtérítésre ítélte. — Valamennyi francia lap egyhangulag dicséri az ausztriai császár lombard-velencei közböcsánát, mellyről a szabadelmű National is igen kedvezőleg ítélt, így szólván: „Az ausztriai császár közböcsánata, azon korlátozás dacára is, melly szerint az elítéltek egy része folyamodni tartozik szabadságért, sokkal szabadabbelmű, mint az, mellyet ministerink adának.“ — Brosard pöréhez 's különösen Bugeaud gázságihoz szép ellentétben áll a következő esemény: Bugeaud ezredében egy káplár, ki a század számára élelmi szereket szokott vásárolni, bizonyos csekély díjt kapott egy kalmártól, csupán azért, hogy folytonoson nála vásároljon. A kalmár még ezenkül mindig a' piaczi árnál olcsóbban adá áruit, következőkép a' katonaság szembetünőleg nyert; 's az ezredparancsnok, noha kitünt, hogy a' káplár azon csekély nyereséggel szegény vak édes atyját taplálá, mégis közlegénységre 's kemény katonai büntetésre kárhoztatá a' szerencsétlent. Bugeaud, a' nyakig bűnökben uszó, megtudván a' dolgot, keményen dorgálá az ezredest lágysága miatt, 's hadi törvényszék elibe akará állíttatni a' szegény katonát, melly minden esetre 4—5 évi nehéz várfogságra fogta volna őt ítélni. — A' lözsécsarnokot veszélyes fordulat fenyegeti, mit leginkább az annyira uralkodó részvény-láznak kell tulajdonítani, melly legkétségsbe esettebb vállalatokra bőszíti a' töképezéseket. —

N é m e t o r s z á g .

Hamburgból aug. 30dikán indult el egy angol hajó kivándorlókkal Ausztráliába, kik Németország külön résziből gyűlének össze 's külsejök vagyonságra mutat. —

A' bajor király sept. elejétől veszélyesen beteg, mirül naponkint orvosi hírlemények jelentek meg; sept. 14ki hírlemény szerint a' király már gyógyulási uton van; 15én pedig az utolsó hírlemény adatott ki. — A' német Courier oct. 1jétől nem naponkint, hanem hetenkint fog megjelenni; czélja ugyanaz marad, szavai szerint: „Az alkotmányos monarchia az újabb kor szellemében, a' népek kívánatához képest, a' mi zászlónk, mellyet kitűzünk, a' mi ügyünk, mellyet védünk mindennemű tulság ellen.“ Ugyanezen lap a' majlandi közböcsánatról következőleg nyilatkozik: „Tisztelet a' császárnak, ki külső megtiszteltetését olly fönségesen ünnepeleysíté, tisztelet a' nemesnek, ki a' vas koronát kegyesség és nyájasság jelképévé változtatá. A' legfinomabb politikai fogás, a' hatalom és kül fény ragyogása, a' világ legfejelmibb bőkezűsége sem lett volna képes anynyi rokonszenvet támosztani Ferdinand iránt, mint e' kegyelem, melly, szabadon és gazdagon szármozva fejedelmi szívéből őt az utóvilág előtt, melly szigorun és megvesztegetlenül bírál, még drágábbá teendi. Van-e hathatós eszköz ellenség-szegyenyítésre és megsemmítésre, és eszelős abrandozók, népesábitók megalázására, mintha a' trón fölsége a' legtündöklőbb erény fényében mutatkozik?“ — M. m. Frankfurtban is igen nagy érzést okozott a' majlandi közböcsánat. — Sept. 10én 10órákor tartá első ülését Karlsruhéban a' német mezei gazdák gyülekezete; mintegy 150 részvényes volt jelen Német- 's Magyarországnak minden résziből 's majd minden osztályból. — Valósnul azon hír, miszerint a' hét hardenbergi fogoly a' legközelebb héttben Éjszakamerikába fog szállíttatni számüzetésül. — A' porosz király, a' muszka czár 's hannoverai király 's több főhg kíséretében, sept. 12én érkezék álgyurobogás közt Magdeburgba; esto az egész város tündöklő fényben ragyogott; a' népség örömet hangos éljenekkel fejezé ki. —

H o l l a n d i a .

Bataviai, maj. Ijeig terjedő hírek szerint Sumatra nyugati révpartin a' nyugalom igen elősegíti az ottani kormányzóság belügyeinek megállapítását; e' kormányzóság déli 's délkeleti több törzökivel alkudozásokat kezdének meg azoknak meghódulásuk végett. Javában a' rizs jó termést ígér; e' kormányzóságban a' földművelés igen nagy haladást tön. Bromo vulkán, Probolingó tartományban, megszűnt tüzet hányni 's füstölgeni, keménye (kraterja) bizonyos magosságig zöldes vízzel telt meg, mi még eddig nem tapasztalt tünemény. — Cantoni hírek szerint az angolok 's chinaiak közt folyvást tart a' feszült állapot; több angol hadihajó 's egy francia fregat érkezését várak, mellyek Bocca-Tigris előtt állomásozandnak, a' chinai kicsapongásoknak véget vetendők. — Sept. 6kán érkezék meg Düsseldorfból az alsó 's középrajnai társaság „Porosz trónörökös“ című gőzöse Rotterdamba; ezen rendkívüli pompás 's hollandi által építtetett gőzös Düsseldorftól Rotterdamig 14 óra alatt tevé meg az utat. —

O l a s z o r s z á g .

Baseli lap szerint az olaszországi hírek mindnyájan igen nyugtalannak festik Szicília állapotját; noha a' nyilt zendülést erőszak és rettegéssel elnyomják, de az elégületlenek több csoportja, kiket itt rablóknak neveztek el, főleg Catania és Syrakus környékén tanyáz. — A' bolognai fiókbank-igazgató, Leon de Serin, megszökött 60 ezer scudi hiányt hagyva maga után. — A' pápai 's francia kormány közt egyezkedés történt, melly szerint a' francia gőzösek, honaponkint háromszor, Civita Vecchián keresztül, mérsékelt árjegyzék mellett, Görög- 's Törökország, Kisázsia és Egyptus részire leveleket szállítnak át és vissza. Róma is e' vonalba esik, mi által temérdek pénzt kimél meg a' kath. papság, melly az említett országokkal bő levelezést gyakorol, 's e' mellett a' levél kézhezjutásarul és válaszrul biztosítva leend.

G ö r ö g o r s z á g .

Athene, aug. 4kén: Az új összeírás törvény behozatása sok nehézséggel párosul, az összeírásra alkalmas ifjak mindenkép ki szeretnének bűni e' kötelesség alul. A' fővárosi kerületben minden nyugott ugyan, de a' korinthiai öböltől éjszakra fekvő tartományok lakosai a' szom-

széd török vadászokkal állandó barátságban élnek, és a' törvényt szüntelen megszegik. Tengeri rablásrul is hallhatni panaszt, a' vakmerők a' joniai tengerig merik üzni rablásaikat. E' gonosz elnyomására mind a' görög, mind az angol és ausztriai kormány illő rendszabályokat fogatosít. A' joniai szigetekre kiköltözöttek közül folyvást térnek vissza, kik reményikben csalatkozának.

O r o s z o r s z á g .

Aug. 15én nyitották meg Syrius gőzösen London és Kronstadt között a' gőzhajózást. Syrius 320 löerejű 's rendesen minden 15én induland Kronstadtbul Londonba. — Havre és Kronstadt közt az első gőzhajózási próba igen szerencsésen sikerült. „Paris“ 200 löerejű gőzös ugyanis aug. 1jén reggel 1³/₄ órákor indult el Havreból és a' kopenhági kikötőben 16 órai mulatás után aug. 9én 16 utassal megérkezék a' kronstadti révbe, 's így összesen a' menet 163 óraig tartott. —

Varsó, sept. 4én: Azon hír, miszerint Prondzynszky volt lengyel tábornok Sandomirban meghalt, nem valósnul; sulyos beteg volt ő ugyan, de már tökéletesen kigyógyult.

S c h w e i z .

Franciaországnak Napoleon Lajos hg kiűzetését tárgyzó kívánata megvizsgálásul kinevezett szövetséggyűlési választmány többsége határozá, miszerint Thargau canton szólítsa föl Napoleon Lajost az iránt, hogy jelenen ki határozottan, miszerint ő (Napoleon Lajos) mondana le föltétlenül a' francia polgárságrul 's többé jogot ne tartson reá; e' nyilatkozvány pedig mentül előbb történjék meg, 's a' főhelynek küldessék be, ez pedig legyen följogozva a' francia jegyzékre okelőadás mellett tagadólag válaszolni; azon esetre azonban, ha Napoleon Lajos a' kívánt nyilatkozványt meg nem adná, a' szövetségi gyűlés föntartja magának a' további rendelkezést 's határozást. A' választmány e' többségi határozatot hosszú irattal támogatá.

Konstanzi sept. 5ki levél szerint „Bonaparte Napoleon Lajos hg olly lépést tön, mit már csak azért is meg kelle bannia, mert minden következmény nélküli volt; ugyanis a' hg a' muszka czárnak Délinémetországban mulatása alkalmával magát beakará személyesen mutatattni 's mi több sergében szolgálatot kérni. Miklós czár mind a' két kívánatot tagadólag mellőzé el. A' bécsi, badeni, berlini 's müncheni udvarok a' szövetségi gyűlésnél már nyilváníták, miszerint Franciaországnak Napoleon Lajos kiűzetését tárgyzó lépésit tökéletesen javalják. A' württembergi király is hasonlólag nyilatkozik, 's Luzernben tulják, hogy a' Schweiz elleni lépéseket Franciaország részirül Württemberg mindenestre pártolandja.“ A' Siecle azon állítást, miszerint Napoleon Lajos orosz szolgálatot keresse, rágalomnak nyilvánítja; a' német Courier ellenben még azon személyt is meg tudná nevezni, ki által kérdezteté a' muszka czárnál Napoleon Lajos, vajjon remélhet-e az orosz seregnél szolgálatot. — Sept. 8án Baselben a' badeni határok nál egy francia káplárt tartóztatának föl, ki gyorskocsin Arenenbergbe szándékozik utazni. Lyonbul indula el, ut'evél nélkül ugyan, de sürgönyökkel rakodtan Napoleon Lajos számára. Ladájában egyenruhánál egyebet nem találtak; lovagrendörök visszavivék őt Basel városba, honnan másnap francia gyorskocsin elutazék; de st. Louisban ismét elfogák 's Altkirchbe vevék. Ezen eseményt a' baseli lap valósnak nevezi ugyan, de azon jegyzéssel, hogy a' káplárnál Napoleon Lajost illető sürgönyöket nem találtak, ezen katona sept. 8án hagyá el Lyonban zászlaját, mit utóbb megbánt 's jóvá tenni akarván azt, visszazándékozott téni Lyonba; Baselben, hol néhány napig mulatott, fejezé ki azon szándékát, miszerint Arenenbergben keres menedéket, 's hihetőleg ez adott alkalmat sürgönyökre, mik egy pár szerelmes levélből állottak. — Heiden helységben Appenzell cantonban sept. 7én delután 2 órákor iszonyu tűz támadott 's öt óra folyta alatt 140 ház égett le; némelly ponton 50 ház lobogott egyszerre lángban, az egyház, iskola, 's paplak, leégett, az egész faluból csak egy ház maradt épen. Az alszél, melly erősen dühöngé, 's a' vízhiány a' lángok oltását felette gátolák. A' kár még nem tudatik. Ez évben a' tűz valósnul sok áldozatot ragadt el; palotákon kezdé, városokra szált le, végre az egyszerű helységek 's magányosak lakait látogatá meg. —

T ö r ö k o r s z á g .

(Temps). Keletrül fontos hír érkezék; Törökország és más részrül Anglia 's Franciaország közt a' ezélba vett kereskedési szerződés megkötött, melly az egyedáruságot eltörleszti; az átviteli kereskedést az egész török birodalomban megállapítja, a' vámjegyzéket lényegesen módosítja; ez Mahmud fontos javításinak egyike, nemesak a' bevített fogja előmozdítani, hanem belkereskedést fog támosztani, mi még eddig Törökországban egészen ismeretlen volt. Ezen hírt az angol konstantinápolyi levelezők is tanúsítják aug. 17érül. A' Times levelezője következőleg nyilatkozik: „A' porta által elfogadott kereskedési szerződést Londonban tervezék 's már 1836ban alkudozások tárgya volt 's a' t.“ Alexandriai aug. 16ki levelek szerint Ibrahim b. a' drúzok zendületének, a' főnökök elfogatásával vete véget.

Gabonaár: Pest, sept. 25én: Tiszta buza 140, 120, 106; — Kétszeres 94, 90; — Rozs 78, 75, 66; — Arpa 76, 74, 68; Zab 50, 48, 45; Kukuricza 95, 90; — Köles 90; — Köles-Kása 168, 150; v.gar.

Dunavizárlás: 23kán 6' 10" 0" — 24kén 6' 5" 9" — 25kén 6' 3" 0" — 26kán 6' 2" 3"

Pénzkelet: Bécs, sept. 21én: 5 pCtes ssatuskötelezvény 108 ¹/₃₂ fr., 4 pCtes 100 ¹⁵/₁₆ f., 3 pCtes 80 ⁷/₈ fr., 2 ¹/₂ pCtes bankkötelezvény 65 fr.; bankrészvény 1457 fr.,